

MAGYAR NEPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

Előfizetési ára külön:		Szerkesztők:		Mexőgazdával együtt:	
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS		Egész évre	3.—
Fél évre	—95	és		Fél évre	1.50
Negyed évre... ..	—50	NÉMETH GELLÉRT.		Negyed évre	—80
Egyes szám ára 4 kr.		Egy petitsor hirdetés ára 10 kr.			

Karácsonyi sz. napok előtt.

Badeni és Bánffy, vagyis szabadelvűség és forradalom.

Badeni és Bánffy. Van-e ki e két nevet nem ismeri? Egyik lengyel, másik magyar. Badeni Ausztria miniszterelnöke, Bánffy Magyarországé. Tiszta alkotmányos kormányzatot egyikük se akar.

Együtt dudulták ők azt a nótát, hogy magyaroknál föl kell emelni a kvótát. — Harminckettő, harminchárom! Hisz Krisztust is eladták ezen az áron. A magyar nemzet se érhet ennél többet. Hadd fizessen hát. Bárha bele görnyed is. Addig ütötték ökelmék a nagy dobot, míg végre is megkapták az abcugot, tervezett kvótaemelésükkel együtt. Ki tudja mikor kerül elő ismét az ő nagyképük, jobban mondva, nagyképüködsük, hogy még egyszer megigják előre a nagy áldomást, a medve bőrre. Mert hogy az ő eljárásuk, huzavonájuk a kiegyezési törvényekkel szemben, nem volt egyéb, a medve bőrre való előzetes ivásnál, az most már mindenki előtt tisztán áll. Badeni csak úgy vélte magát tovább is a miniszterelnöki székben biztosítottának, ha a német liberálisoknak a magyarok bőrre és terhére kvótaemelés és egyéb előnyökkel kedveskedhetik az új kiegyezésnél. Bánffynak meg csak azon föltétel alatt ígérte meg támogatását, hihetőleg a vallásügyi törvények keresztül erőszakolására, ha a magyaroknál a kvótaemelést keresztülviszi. Hogy ezt a kedves dolgot Bánffy a németeknek megcselekedhesse, megadták neki azt a hatalmat is, hogy Magyarországon (még az alkotmány felfüggesztésével is) olyan választást vihessen keresztül, amilyen csak szemé-szájának tetszik. Az országházába csak azokat bocsájthassa be, akik magukat, a kvótaemelésre előre lekötöztették. Így esett meg aztán olyan választás, amilyen Magyarországon soha se volt, amikor az ellenzéki szavazatokat leszavazni nem engedték, a néppártot, Ugronpártot, Apponyi pártját az országházából kirekesztették, mert azok a kvótaemelésre le nem kötötték magukat Bánffynak. Csak a Kossuth-párt jöhetett be teljes számban, mint *hűséges kormányparti ellenzék*.

Ugylátszik Badeni megirigyelte Bánffy dicőségét. Bánffy eszével kezdett ő is gondolkodni és Bánffy kezével cselekedni. Azt gondolta magában Badeni, ha Bánffynak sikerült a törvénytelen választásokkal az ellenzékét pocsékká tenni Magyarországon, mért ne cselekedhetné meg ő is ugyan ezt az osztrák ellenzékkel, benne a parlamentben? — Ha eddig lehetett az Isten törvényei ellen törvényeket hozni, az Isten ellen kormányozni büntetlenül, miért ne lehetne az alkotmányt is felfüggeszteni, az alkotmány ellen

kormányozni? Badeni ezt is megpróbálta; de beletörött a bicskája. Vakmerő tettevel csuffá tette, összetörte az osztrák alkotmányosságot; de összetörte maga magát is, mert már megbukott. Badeninál ugylátszik Bánffy keze működött.

Az osztrák parlamentben pedig működött az *Isten keze*.

Akit az Isten meg akar verni, annak az eszét veszi el, hogy a szerencsétlen aztán magát büntesse és semmisítse meg.

Szörnyű egy állapot az, ami a bécsi parlamentben szemünk elé tárul. A szabadelvűek és a szabadelvűség most mutatta be magát tiszta mivoltában, egész meztelenségében. Leleplezte önönmagát. Ez az a párt, mely az ördöggel szövetekezett, hogy az Isten országát e földön megdöntse. Félig-meddig sikerült is úgy Ausztriában, valamint Magyarországon. Ez az a párt, amelynek az ikertestvére Magyarországon vert gyökeret és keresztül erőszakolta azokat a szerencsétlen vallásügyi törvényeket. Ez az a párt, amely már hatalmában annyira elbizakodott, hogy most már azt tűzte ki célul, hogy magát az Urísten fogja trónusától megfosztani, szövetségesének, az ördögnek a segítségével. — Igen ám, csak hogy az Urísten nem lehet ám úgy komázni, parolázni, meg kocintgatni, mint a földi fejedelmekkel. Az Urísten nem lehet ám ámitani, megfélemlíteni és megijeszteni, mint a földi fejedelmeket. Az Urísten még akkor se retten ám meg (ahogy a földi fejedelmek megszokták ijedni,) ha azok a hűséges alattvalók, — látván maguk alatt a földet fogyni, mint most a bécsi liberálisok, — a *forradalommal* ijesztgetnek is. Az Urísten nem ijed meg és nem fél ám, még a forradalmároktól se, mert el tud bánni, még pedig alaposan, e dühöngő urakkal is, mint ahogy el is bánt az első forradalmárokkal, a kevély angyalokkal, kik ellene föllázadtak.

Ezen első forradalmárokkal szövetekeztek azok az osztrák liberális honatyák, kik a bécsi parlamentben a forradalmat éltetik. Mert az ő szövetségesüknek, az ördögnek a forradalom az alkotmánya.

Tehát imé, azért volt szükség az új vallásügyi törvényekre, hogy az új rendet az ördög alkotmányába, a forradalomba be lehessen illeszteni!

Ahá! Értjük.

Vallásos, istenes törvények az ördög alkotmányába, a forradalomba nem illenek bele. De nem ám. Még a koronás királyok se. S legkevésbé, ha azok apostoliak.

Szent Isten! hová jutottunk. Azok éltetik az osztrák parlamentben a forradalmat, kik 1875

óta intézték az osztrák-magyar birodalom sorsát. Azok, kik ezen birodalmat elkereszténytelenítették, kirúgták maguk alul a valláserkölcsei alapot; végig gázoltak törvényen, tekintélyen és becsületen; kik előtt csak egy tekintély volt: az aranyborju, melyet Isten gyanánt imádnak ma is, más kép hozzá nem juthatnak, még a forradalomtól se irtóznak!

Hát Magyarországon mi volt ennek a szabadelvű hadnak a viselkedése a vallásügyi törvények létesítésekor, mikor megfélemlítették az ellenzéki főrendieket, aljas mocskos szavakkal illették a főrendiek női családtagjait, megtagadták, leköpködték püspökeinket, mi több, megabucgolták a királyt, hadat izentek az Istennek és a józan észnek?

Mi volt, kérdem, mindez, ha nem forradalom?

Hát a Bánffy választása mi volt más, a szavazatirtással, hivatalos erőszakkal, elnöki gazságokkal? az osztrákoktól kölcsönkért katonasággal, amely 98 ezer forintba került a népnek, mi volt más, mint felülről, a kormány által csinált forradalom?

És aztán az ily választásokkal megcsinált Háza szeretné Bánffy egy mutatni be a világnak, mint ha alkotmányos uton jött volna létre?

És ez a Ház, a melyet Bánffy oly erőszakos választások útján állított magának össze, ez kiáltja oda a tiszta választások megejtésével létrejött osztrák parlamentnek, hogy ha nem képesek a parlamentben meghosszabbítani a kiegyezést egy évre, rendeleti uton nem fogadja el a meghosszabbítást, mert az nem felel meg az alkotmányosság követelményeinek?

Hát az a Bánffy által kinevezett Ház, és e Háznak határozatai megfelelnek-e a követelményeknek?

Soha! Szabad választás nélkül nincs alkotmányosság!

A szabad választás elkobzásával létrejött parlamentnek határozatai semmivel se érnek többet, a parlamentnek *mellőzésével* kiadott rendeleteknél. Miért is Bánffy parlamentjének a határozata a kiegyezés meghosszabbítására nézve, szégyenpir nélkül melléje állhat az erre vonatkozó osztrák rendeletnek. Egyik se vethet a másik szemére semmit se. Származásukat tekintve teljesen egyértékűek. Csak azt szeretném tudni, hogy azért a bizalomért és hatalomért, amelylyel a korona Badenit és Bánffyt megajándékozta, ezeket az állapotokat ígérték-e nekik a koronának, amelyeket ma személtünk? Ily kiegyezésért állt-e jót Bánffy uram a koronának, ha neki szabad kezet adnak, e képviselőházat saját arcára állíthatni össze?

Ugy látszik, ahol nyers erőszakkal, katonaság, fegyveres erő alkalmazásáról van szó, ott megállja a helyét derekasan. Ott azonban, ahol az észnek is működésbe kell lépnie, ott Bánffy teljesen képtelennek és tehetetlennek bizonyul.

Alkotmányos országokat nem erőszakkal, hanem csakis észszel; nem törvénytípással, hanem valláserkölcsesekkel kell kormányozni.

1875 óta nem tettünk mást, mint hirdettük a szabadelvűséget, gyaláztuk a vallást; vallásos, hü alattvalók helyét neveltünk vallástalan szabadelvű állampolgárokat; törvényre emeltük a vallástalanságot, hirdettük, hogy nincs többé szükség Isterre. Eszevezetten szelnek feszített vitorlakkal engedték az állam hajóját a liberalizmus feneketlen tengerén ide s tova hanyatni, míg végre a vihar a forradalom szirtjéhez odavágta, hogy a hajó tisztjei, legénysége és az utasok örülteként tekintenek egymásra, hogy mi ez?

Mi ez? kérditek. Az Isten boszuló keze. Azé az Istené, kit ti trónjáról le akartatok taszítani. Most egy kissé közétek legyintett s ti beleszedültetek.

Most ismét közénk jött ez a jóságos Isten és beállt vallástanonak, mert azt látja, hogy 30 év óta itt vallást nem igen tanítanak; csak szabadelvű vallástalanságot, mely mint látjuk, egyenesen a forradalomhoz vezet.

Badeni Ausztriában, Bánffy nálunk úgy fölnevelték a liberalizmust, hogy ez már kedvesével, a forradalommal ölelkezik.

A kiegyezés helyett pedig melynek létesítésére vállalkoztak és megadatott hozzá nekik az általuk kívánt minden eszköz, csináltak oly áldatlan állapotot, melyet még a törökök is szégyenkezve olvasnak. Bánffynak és Badeninek a kudarca teljes. Nem képesek létesíteni azt, amire vállalkoztak. Többé létjogosultságuk tehát nincs. Badeni már el is nyerte jutalmát, mert a császár elbocsátotta. De el kell üzni Bánffyt is. El vele, minél előbb! A kvótaemelést úgy se képes Magyarországon keresztül erőszakolni, még ezzel a legsajátabb képére csinált házzal se. Nem szabad neki megengedni, hogy még csak próbát is tehessen, mert ő még olyanabul járna, mint Badeni, aki pedig nem csinált ám tisztátalan, erőszakos választásokat.

De velük együtt el ezzel a *forradalmi liberális rendszerrel* és annak támogatóival is. Hadd jöjjön egy jobb, egy tisztesebb rendszer, mely után, buzgó imádság epedez, milliók ajakán.

Dr. Bakonyi Elek.

A keresztény fogyasztási szövetkezetek országos központi áruraktára minden árucikket szállít.
Helyiség: Budapest, Ferencz-körút 16. sz.

Munkaadók és munkások. A földmivvelésügyi miniszter a képviselőház szerdai ülésén törvényjavaslatot terjesztett elő a munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról, mely — törvényerőre emelkedvén — hivatta lesz megakadályozni, lehetetlenné tenni a mezőgazdasági sztrájkot.

A javaslat fontontosabb intézkedéseit a következőkben foglaljuk össze:

Minden gazdasági cselédnek igazolvánnyal kell bírnia, melyet a munkás állandó lakóhelyének községi előljárósága állít ki díjtalanul, bélyegmentesen. — A munkaszerződéseket mindig írásban kell megkötöni és pedig rendszeresen a községi előljáróság előtt. — Az esetleg fizetendő kártérítésre a munkások egyetemlegesen kötelezvék. — A rész-szerződéseknél meghatározandó a minimum s esetleg a készpénz is, melyet bármily rossz termés esetén is tartozik a munkádó kiszolgáltatni a munkásoknak. — Részletesen felsorolja a javaslat, hogy mikor bonthatja fel a szerződést a munkaadó és mikor a munkás. Mindkét fél a szerződés felbontására okot szolgáltató eset tudomásul vételétől számított 24 órán belül bonthatja fel a szerződést. — Köteles a munkaadó a munkahelyen megbetegedett idegen községbeli munkás gyógykezeléséről legfeljebb 8 napig gondoskodni s ha a betegség tovább tart 8 napnál, a községi előljáróságot értesíteni. — Ha a munkások a munka helyén meg nem jelennek, vagy onnan jogtalanul eltávoznak, az első fokú hatóság (főszolgabíró, polgármester) a munkaadónak kérelmére köteles a munkásoknak a munkahelyre karhatalommal való kivzetését elrendelni és rögtön foganatosítani. A munkások kivzetésére vonatkozó határozat ellen felebbezésnek helye nincs. — Ha a munkások a szerződést megszegik, ellenük az eljárás azonnal megindítandó, megszakítás nélkül folytatandó, az ítélet nyomban kihirdetendő s tekintet nélkül az esetleges felebbezésre, azonnal végrehajtandó. — A munkásnak a munkaszerződésből eredő követelése, ideértve biztosítékát is, sem kincstári, sem magánkövetelés címén végrehajtás alá nem vonható. — Külön fejezetben szól a javaslat a mezőgazdasági napszamosokról. — Ezután következnek a büntető határozatok. Szigoruan sújtja a javaslat a munkások elcsábítóit és a munkás-igazolványok zálogbavevőit (15 napi elzárás és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetés). — Nem bírnak hatálylyal azon összebeszélések, melyekkel a munkások azt célozzák, hogy közös munkaszünetelés által a munkaadókat magasabb bér megadására kényszerítsék s általában tőlök előnyöket csikarjanak ki. — Üdözi a javaslat mindazt, a mi a sztrájkot előmozdíthatná; így a dolgozó munkások fenyegetését vagy bántalmazását, azok kigunyolását vagy a szerződészegő munkás nyilvános kidcsérését 60 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtja.

Mindenesetre óhejtandó, hogy e javaslat, mely a munkaadók és munkások jogviszonyainak régen várt rendezését foglalja magában, minél előbb törvényerőre emelkedjék, hogy annak üdvös eredményét már a legközelebbi év nyarán tapasztalhatta a gazdaközönség. A gazdák rémét, az arató sztrájkot valószínűleg meg fogja szüntetni a javaslat, de nagyon csalódnék az, ki attól magának a szociális kérdésnek megoldását várná.

Bánffy választásai. Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke, mint a „Politikai Értesítő” írja, az osztrák eseményekkel kapcsolatban igen éles bírálatot mondott Bánffy választásairól, a nevezett könyv szerzője szerint Szilágyi a következőképp nyilatkozott:

„Az Ausztria ügyeibe való avatkozással nagyon óvatosnak kell lennünk, mert Ausztria ugyanezt tehetné Magyarországgal is s akkor a kiegyezési mű a képtelenségig vihető. A hogy Ausztriában erőszakot alkalmaznak a parlamentben, úgy alkalmazták az erőszakot Magyarországon a választásoknál. A különbség a kettő közt csak helyi. Itt a választásoknál dolgozott a csendőr, ott a képviselőházban. Nekünk jogunk volt arra, hogy a választási törvénytelen-ségek miatt ugyanazt tegyük, a mit Ausztriában a parlamenti törvénytelen-ségekkel szemben megcselekedtek. Mi nem tettük, az osztrákok megtették. A mint Ausztriában nem kifogásolták a magyar alkotmányosságot, úgy mi sem kifogásolhatjuk az osztrák törvényekben azt, minő uton módon jöttek létre. Miután azonban a kiegyezési törvény Magyarországnak Ausztria részéről teljes, tehát parlamentáris alkotmányosságot (ez a törvény alakiságaira vonatkozik) köt ki, szükséges, hogy parlamenti törvény hozassék Ausztriában. Ha ez nem történnék meg, a mi nem valószínű, megtörténhetik az, hogy az önrendelkezés útja megnyílik.”

Fiume kormányzója. Öfelsége, a király Fiume kormányzójává Szapáry László grótot nevezte ki. Reméljük, hogy a rokonszenves ifjú grófnak sikerülni fog a fumei zavarokat békés uton elsimitani s a kívánatos nyugalmat helyreállítani. Isten ereje támogassa az új kormányzót!

Harc az osztrák parlamentben.

Furcsa állapotok vannak a szomszédos Ausztriában. Botrányra botrányt halmoztak a honatyák magában a képviselőházban. Még koc mába is csunya volna úgy viselkedni, nem parlamentben, a törvényhozás templomában.

A kiegyezésnek meghosszabításáról szóló törvényjavaslatot kellett volna tárgyalni. Ugyanis Ausztria és Magyarország között fönálló vám és kereskedelmi szerződéseket mindig 10 esztendőre kötik. Minden 10 évben újra tárgyalják s megújítják. Most december végén telik le ismét a tíz esztendő. Tehát a két állam között már készen kellene lennie az új szerződésnek. De egyik kormány se tudott a munkálatokkal elkezülni. Abban állapotok meg, hogy a régi szerződést egy évre meghosszabbítják s aztán jövőre csinálják meg a 10 évre szóló vám és kereskedelmi szerződéseket. A magyar képviselőházban erre az ideiglenes állapotra vonatkozó törvényjavaslat november folyamán könnyen keresztül is ment. Mert itt az történi amit Bánffy akar. S ezt akarta Bánffy. Az osztrák

parlamentben is keresztül kellett volna vinni e javaslatot, mert mit se ér a szerződéseknél, ha csak egyik szerződő fél fogadja el, a másik meg nem. De Ausztriában nem lehetett keresztül vinni. Az ellenzék izonyu botrányokat csinált; megakadályozta a tárgyalást. Badeni miniszterelnök erőszakkal akarta keresztül hajtani. De úgy se ment. Még soha sehol, a világ egy parlamentjében se voltak oly botrányok, aminket Bécsben vittek véghez.

November 25 én.

Midőn Abrahamovic képviselőházi elnök a terembe lépett, a legförtelmesebb szidalmak röppöltek feléje.

— Itt van megint a polyák lator! ordítják balról. (Abrahamovic lengyel nemzetiségére céloznak.)

— A forradalom apja! kiáltja Heger.

— Czudar bicskás! szól Passler.

— Himpellér! Gazember! bömböli Wolf.

Abrahamovic elnök halálsápadtan lép az elnöki emelvényre; ott keresztbe fonja a karjait és az asztalnak támaszkodva gunyosan mosolyog a toporzékoló ellenzék felé.

Erre újabb orkánserű zivaj tör ki.

A fülsiketítő pfuj! kiáltásokból kihallatszik Wolf stentori hangja:

— Egy ilyen bitang! Mész mosolyogni mer!

Abrahamovic elnök beszélni akar, de a Pfuj! kiáltások elnyomják szavát.

— Nem szabad beszélnie!

— Ki vele!

— Ezt a gazembert nem hagyjuk szóhoz jutni! — ordítják a német nemzetiek soraiban.

Wolf: Ki vele! Más elnököljön, ne ez a gazember!

Abrahamovic elnök egy darabig vár, aztán megint beszélni akar. Görcsösen rázza a csengettyűt. Majd mond valamit, de szavai elvesznek a zajban.

Schönerer: Énszót kértem és meg kell azt kapnom! Ehhez jogom van! Ellőttem nem fog beszélni senki!

Wolf: Itt nincs már jog! Itt többé nem lehet béke, amíg ez az elnök itt van!

— Főpatrikajancsi! hangzik másfelől.

Végre Abrahamovic elnök mégis szóhoz jut. Ezt mondja:

— Miután ebben a zajban nem lehet az egymás szavát megérteni, három óráig megszakítom az ülést.

Ezzel kiment a teremből.

3 órákor ismét megjelent Abrahamovic; de most még nagyobb bömbölés fogadja.

Mikor beszélni akar, a legképtelenebb ordítózás tölti meg a termet. A jobboldal képviselői Falkenhayn gróf körül csoportosulnak és tömör gyűrűt alkotnak körülötte.

Az ellenzék is Falkenhayn gróf felé közeledik, hogy hallja, mit fog mondani.

Baloldal végre mégis szóhoz hagyja jutni Falkenhayn grófot, mire az javaslata előterjesztéséhez fog és a következő szavakkal kezdi:

— Miután alapos okunk van azt kívánni, hogy a házszabályok oly módon változtassanak meg, hogy a mostani türethetetlen állapotokra is alkalmazhatók legyenek, de alapszabályok egészének átalakítása jelenleg lehetetlen, a házszabályok vita nélküli ideiglenes megváltoztatását indítványozom.

E szóra örült lárma támad. A baloldal Falkenhayn grófot nem hagyja tovább beszélni. Ordítanak, ütyülnek, dobognak. Schönerer, ki a helyén maradt,

megkísérli az asztalhoz szegezett fedőlapot újra lefe-szíteni. A pad recseg, de nem enged. A képviselők nagy dübőgéssel előre hátra szaladnak. Ez is növeli a zajt. Némelyek vonalzókat hoztak magukkal, azokkal csapkodják a padokat.

Falkenhayn gróf hosszú fehér papirlapot vesz elő, arról kezd olvasni, de egy szavát sem lehet hallani.

A javaslat lényege az, hogy a rakoncátlanok képviselőit az elnöknek joga van 3 napra kizárni az ülésekből; a Ház pedig 10 napra kizárhatja a rendőrökkel is eltávolítható.

Igy akarta a kormány az ellenzékét kiszorítani a parlamentből s a javaslatot keresztül erőszakolni.

Számos képviselő szót kér.

Pergelt és Hoffman ki akarják nyitni az elnöki emelvényhez vezető ajtót. Lang és Silleni dr. meg akarják őket ebben akadályozni. Izgatott veszekedés kezdődik. Mig az óriási lárma, a kiabálás, a padok verése és a számtalan közbekiáltás egyre tart, az elnök föláll és így szól:

— Miután Falkenhayn indítványát kényszervédelemnek tekintem a parlamentárizmus tönkretétele és a parlamenti forradalom ellen, és miután a tegnapi események után alig tehető föl, hogy a házban tárgyalni lehet, ez indítványt szavazásra bocsátom és fölkérem azokat a képviselőket, akik ez indítványt elfogadják, hogy álljanak föl.

Az elnök intésére ekkor fölállt a jobboldal és a párt harsogó éljenzése és tapsa közben Abrahamovitz elfogadottnak jelenti ki Falkenhayn indítványát.

A baloldalt annál jobban elkészerítette az elnök eljárása, mert a határozatot egyhangulag hozott gyánánt hirdette ki.

Erre hallatlan jelenet következett. A baloldal való sággal őrzöng. Fülsiketítő zaj, lábdobogás közepette a baloldali képviselők nekimentek az éjszaka készített rácsozatnak, keresztülugrálnak rajta és az elnöki emelvényre rohannak. Wolf, Dobernig, Lemisch, Hohenburg, dr. Gross, Hoffman és Peschka a legelsőek, kik odaérnek. A rácsozat egy része recsegve feldől; a szolgák és jegyzők ijedten hátrálnak az ostrom elől. Minden oldalról szitkot szórnak az elnök ellen, akit tettleg is bántalmazni akarnak. Az elnököt kitudszkolják a karzékából és a szó legszorosabb értelmében kikegetik. Abrahamovitz sápadtan, remegve fölemeli a csengettyűt, azt támadói felé dobja s aztán mérgesen kifut az elnöki szobába.

Az egész képviselőházat szörnyű izgatottság fogta el. A miniszterek egymásra bámulnak és mint-egy lemondó teki tetekkel kísérik a teremben kavargó szenvedélyeket.

As elnök fél ótkor ismét megjelent s a másnapi ülést délelőtti 11 órára tűzvéni ki, a mai ülést bezárta.

— November 26. —

Ma még nagyobb volt a botrány, mint tegnap, amit főképp az is okozott, hogy rendőrség jelent meg a házban.

Amint Abrahamovic elnök 11 órákor belépett a terembe, az ellenzéki képviselők így fogadták:

— Ki innen a gazemberrel!

— Aljas véreb! Erőszakos bitang!

És száz ökök emelkedett fenyegetőleg Abrahamovitz lovag felé, aki halálsápadtan, de látszólagos nyugodtsággal sietett az elnöki széket elfoglalni.

A féktelennél féktelenebb üvöltések nem szüntek meg; oly pokoli zaj volt, hogy az elnök az ülést nem volt képes megnyitni.

Funke dr. a terembe kiáltja: Lásd, Badeni, ez a te műved

Hoffmann dr.: Ezt hívják kiegyezésnek!

Schönerer: Rendőrök, tiljetez a miniszterpadokra!

Az elnök egy ideig összekulcsolt karokkal ül, majd felemelkedik és csenget. A szociáldemokraták közbenszólásai egyre tartanak.

Berner képviselő rá akar rohanni az elnökre, a szolgák azonban közbelépnek és megfékezik Bernert.

Vagy 10 percig tartott ez. Resel egy merész ugrással átvette magát a miniszteri padsoron, felrántotta az elnöki emelvény rácsos ajtaját, azon berohant és egyik kezével megragadva Abrahamovic lovagot, a másikkal az ellenzék percekig tartó hoch kiáltásai közben széjjel tépte a tegnapi ülés jegyzőkönyvét és a levegőbe szórta, majd az elnöki csengetyűt a terembe dobta. Több lakáj megragadja és kicipel a baloldali ajtón.

Egyidejűleg a szociáldemokraták Berner vezetése alatt a másik oldalról rohanják meg az elnököt és le akarják őt dobni az elnöki székről. Abrahamovic védekezik, de Berner erősebb nálánál, öklével üti-veri az elnök arcát, fejét és lábával szorítja le a székről. Az egész házban irtózatos vihar tombol, a jobb- és baloldalon össze-vissza kiabálnak, szidják, gyalázzák egymást; a jobboldalról néhányan fölrohannak az elnöki emelvényre, hogy Abrahamovict megvédelmezzék; nagy sietségében egyik-másik elbukik a miniszteri székeken és asztalokon, de csakhamar lábra kel és tovább rohan az elnöki ajtó felé.

De az ellenzék sem nézi tétlenül bajtársai viaskodását; legelőször a szociáldemokrata Resel rohan föl az elnöki emelvényre, hogy Bernert támogassa; és most már ketten pofozzák és püfölik a szerencsétlen Abrahamovict. Utánuk még más szociáldemokrata képviselők is fölülnek az emelvényre és már most irtózatos harc kezdődik köztük és a kormánypartiak közt, kik a szociáldemokratákat le akarják szorítani az emelvényről. Abrahamovic vagy öt percig volt kénytelen állni az ütlegetést és pofozást, de végre a jobboldali képviselőnek mégis sikerült közelbe férkőznie, úgy, hogy az elnök az ő oltalmuk alatt az emelvényről lemehetett. Szemtanuk állítják, hogy az elnök inkább lerepült, semmint lement az emelvényről.

A miniszterek elhagyják a termet, a verekedés azonban tovább tart.

A zürzavar leírhatatlan. A szociáldemokraták elfoglalják az elnöki asztalt s onnan mondanak beszédeket, melyeket természetesen senki sem ért meg. Resel fölkapja az asztalon levő iratokat és széthajgálja a teremben. A helyzet nagyon válságos.

Kramar dr. alelnök visszatér, tárgyal a szociáldemokratákkal és felszólítja őket, hagyják el az emelvényt. A szociáldemokraták ezt megtagadják, mire Kramar kimegy.

Ebben a pillanatban megnyílik az ajtó. Abrahamovic elnök és Lang rendező utasította a diszkrét rendőrszolgákat, hogy legényeivel vonuljon be az ülés-terembe. A rendőrök engedelmessé váltak és párosával vonultak be a miniszterek előtt, akik a bejáratnál álltak. A rendőrök látására iszonyatos vihar tört ki; száz torok egyszerre ordította:

- Pfüj, rendőrség! Nyomorult rendőrség!
- Hogy merészelnek ide bejönni?
- A csehekét csukják be, meg az elnököt!

A rendőrszolgák vezényel. A rendőrök sorba állnak, tisztelegnek és az elnöki emelvénytől jobbra és balra állanak föl.

Kramar alelnök felszólítja a rendőröket, hogy távolítsák el a szociálistákat az elnöki emelvényről; a rendőrszolgákat a szociálistákhoz fordul és szilárd hangon felszólítja őket, hogy távozzanak. A szociálisták lármával fogadják a felszólítást és kijelentik, hogy az elnöki emelvényen fognak maradni. Már most Kramar felszólítja a rendőrszolgákat, hogy alkalmazzon erőszakot. A rendőrszolgák int és négy rendőr fölmeleg az emelvényre; legelőször Zinger képviselőre teszik kezüket; a szociáldemokrata képviselő földre veti magát, kezével hadonáz, lábával rugdal és fogát vicсорítja. A rendőrök sokáig nem bírnak vele, de végre mégis sikerül őt kezénel-lábjával a teremből futva kicipelni; az ellenzék képviselői fűsiketítő püj kiáltással kísérik őket.

Most Berner szociáldemokratára kerül a sor. Az előbbi eljárás ismétlődik, csak hogy neki még a kabátját is elszakítják. Resel a harmadik, azután Schrammel, Verkauf és végül már meg sem lehet olvasni a kidobásokat. Utolsónak marad Daszinszki. A pokoli zaj egyre nő. Több német képviselő ellene szegül a rendőröknek.

Wolf felpofozott egy rendőrbiztosra, mire a többiek bátorságot nyerve, megrohanták a rendőröket.

A rendőrök még körülállják a miniszteri padot és az elnöki emelvényt, midőn Abrahamovic elnök újra megjelenik a teremben. Vele jönnek Badeni, Glanz Gautsch és Rittner miniszterek. Az elnököt heves püj kiáltásokkal fogadják. Fűtik hallatszanak és kiáltások;

— Szégyen gyalázat! Parlament rendőri felügyelet alatt! Abcug a rendőrség! Aruló betyár!

Abrahamovic ismétlen beszélni akar, de a lármában nem érhető a szava. Így kiált;

— Hagyjanak hát beszélni!

De nem engedik szóhoz jutni s a tombolás tovább tart. Így kiáltoznak Abrahamovic felé:

— Ön a fegyházba való!

Wolf előveszi szipáját, melylyel már tegnap működött és örült fűtülést visz véghez.

Abrahamovic elnök gyors egymásutánban kétszer rendre utasítja Wolfot, aztán kijelenti, hogy a tegnapi határozat értelmében három ülésre kizárja a tanácskozásból.

Erre rettenetes, leírhatatlan láрма keletkezik.

Az elnöki emelvény mellett egy rendőr jelenik meg. Abrahamovic elnök parancsot ad neki.

A rendőr előre tör a sűrű tömegben és Wolfot távozásra szólítja fel. Wolf azonban semmi hajlandóságot sem mutat arra, hogy a rendőrt kövesse. Erre megjelenik egy detektív és két rendőr, kik Wolfot mindkét karjánál fogva kifelé cipelik.

Midőn kifelé vitték, ezt kiáltotta:

— Eljen a forradalom!

Daszinszky Abrahamovic felé rohan és így kiált:

— Gaz honáruló! Maga fegyházba való!

Az elnök ismét veszélyben látván személyét, megszakítja az ülést. A becstelentő kiáltások és a folytonos zajongás percekig tart; az ülés-terem rettenetes zavar képét mutatja.

Igy összesen 13 képviselőt zártak ki, 11 szociáldemokratát, Wolfot és Schönerert.

Az ülés vége.

Két óra felé újabb mozgás támad a házban. A jobboldaliak tömegesen hagyják el a termet. Badeni miniszterelnök már előbb eltávozott. Csak sejtik, hogy

az ülés be van zárva, de nem mozdulnak míg az elnök viharos szidalmak között el nem hagyja a termet.

A képviselőház ülése alatt az utca is megmozdult. Az egyetlen német nemzeti hallgatói nagy tüntetést rendeztek, melyből heves összetűzés keletkezett a tüntetők és a rendőrök között. Negyven embert letartóztattak s a lovas rendőrök sokat össze is tapostak.

E hírek hallatára Grázban is nagy arányú tüntetések voltak az utcán. A katonaságnak kellett kivonulni a tömeg megfékezésére.

November 27.

Abrahamovics elnök 10 óra 20 perckor megjelenezik. (Pokoli lárma és sípolás balról. Pfuj! Ki vele! kiáltások. A baloldal számos képviselője a miniszteri székek körül csoportosul.)

Elnök megnyitja a gyűlést. (A baloldal folyton zajong.)

Héger: Önök Auszria legnagyobb hazugjai. A békés polgárságot megmérgezték.

Grósz dr. Árulok vagytok mindnyájan, a lámpaszlopra valók vagytok!

Haeger: Mit akar még hallani? Nincs becsület-érzés?

Elnök újból csönget. (Kiáltások. Ki vele. Ide a rendőrséggel! Hol a rendőrség! Sok képviselő a padot döngeti.)

Grósz dr.: Le az elnökséggel!

Jarozievicz: A lengyel parasztok vére még kezein tapad. Ön gyilkos!

Lecher: Bűnös!

Kienman: Ily módon csak lengyel választásokat tudtok csinálni, de parlamenti tárgyalásokat nem (zajos kiáltások: Árulok!)

Grószl: Lengyel csalók vagytok!

Bielehlavok és Schneider: Ki a zsidókkal! csak ezek a zsidók parancsolnak itt.

Az elnök újlag csönget. (A lárma folyton tart; kiabálnak, füttyölnek, ütik a padokat!)

Jarozievicz: Ott áll a miniszterelnök; ő a parancsnok, ki a lengyel parasztokat lelöveti.

Pommer: (az elnökhöz) Ki vele! Ön méltatlan itt a házban ülni. Ön a parlamentarizmus gyilkosa.

Grósz: Le az elnökkel!

E közben Kramer alelnök megjelen és elfoglalja helyét.

Pfersche (az előadó állvány előtt) Ön egy becsületlen örmény! Kutya!

Lecher dr. gombóccá gyurja a házszabályok egy példányát és azt dobja az elnök felé. Erre az elnök 20 percre felfüggeszti az ülést. Az elnöki szék mögött az egyik oszlopról fekete tinta csorog alá. Valaki egy tintás üveget dobott az elnöki szék felé.

Abrahamovics elnök feláll. Körülötte papiros rongyok és ujságok lobognak. Néhány szót szól a közel álló német képviselőkhöz. A pokoli lárma újra kezdődik.

— Ne beszéljen!

— Hallgasson disznó!

Az elnök azonban tovább beszélt, de egy szavát sem lehetett érteni a zajos össze-visszaságban.

Mikor pedig az ismételt felszólításra sem hagyta abba mondóvágóját, hatalmas papírgolyózápor zúdult feléje. Mint a hőpelyhek, oly sűrűn röpkegtek az összeszedort papirlapok az elnöki emelvény felé!

— Le az elnökséggel! Le azzal a gazemberrel! kiáltotta utána Gross dr.

— Pimasz, gazember! Menjen nyuzni a lengyel parasztokat!

Kinemann így kiáltott:

— Aljas disznó! Gyilkos gazember!

— Igen, gyilkosa a parlamentnek! kiáltotta Fecher német szabadelvű képviselő.

Eközben a tegnapi kihurcolt és kitiltott Wolf megjelent a termben. Nagy éljenzéssel fogadták s csakhamar körülfojták.

A rendőrség azonban nem soká hagyta nyugton. Fölszólította hogy távozzék. De Wolf nem hallgatott a ölföszólításra. Erre ismét verekezés támadt a rendőrség és a képviselők között. De Wolfot végre is kihurcolták s kocsiába dobva, a rendőrségre vitték, ahol le is tartóztatták.

Az ellenzék vezetési eközben fölkeresték Badeni miniszterelnököt s követelték, hogy e botránynak ves-sen véget. Lueger mint Bécs polgármestere kijelentette, hogy nem áll jól Bécs nyugalmáért.

Ez hatott Badenre, mert ez alatt az utcákon is tüntetések folytak egyre.

Az elnöki emelvényen nem sokára megjelent Kra-mar alelnök s csak ennyit szólt:

— Berekesztem az ülést.

Tüntetések.

Egész Bécs iszonyu izgatottságban volt. Tüntetések folytak mindenfelé. A tanulók és munkások abcugolták Badenit s akormányt. A tüntetéseknek egész zendülés jelegük volt. A katonaságot is ki kellett rendelni az utcákba, mert a rendőrség már tehetetlen volt. Ausztria más városaiban is nagy tüntetések voltak. Legnagyobb volt Grázba, hol egy embert agyon is löttek.

A Király Bécsben.

A király ez állatt leányánál Walseeben időzött. Csak vasárnap akart hazamenni. De az eredmények srra birták, hogy már szombaton este Bécsbe sietett.

Az udvarnál uralkodó hangulatot eléggé jellemzi az, hogy a burgaak (bécsi császári palot.) kapuit, melyek 1848 óta még nem voltak becsukva, szombaton éjjelre bezárták.

Badeni megbukott.

Vasárnap délben ő felsége a Badeni-kormány lemondását elfogadta s Gautschot bizta meg kormányalakitással.

Együttal a képviselőház üléseit is további intézkedésig elnapolták.

Naptáraink.

Nincs fontosabb könyv a kalendáriumnál.

Még a legszegényebb ember mestergereidájáról se hiányzik. Ott van minden házban, minden gunyhóban. Sok család van, hol másféle könyv, vagy ujság egész esztendőn át se fordul meg. A naptárt azonban tiszter is elolvassák éven át. Sőt jobb cikkeit többször is. Ezt olvassa téli estéken a családfe, az anya, az ártatlan kislány és az iskolás fiu is.

Veszed-e észre tehát kedves atyámfia, mily fontos könyv a szegény ember egyedüli szellemi tápláléka!

Elképzelheted már mostan, mily iszonyu sok lelki kárt tehet egy rossz irányu, rossz olvasmányokkal megtöltött naptár.

A rossz kalendáriumok egész családokat elront-hatnak.

Azért kötelessége, még pedig Isten előtt való felelőséggel összekötött *nagyon szigorú* kötelessége az apának lelkiismeretes gondot fordítani arra, hogy a család egyetlen olvasmányát, a kalendáriumot jól megválassza, nehogy mérgesfogu viperát vigyen be házába. Mert sok ám a mérgesfogu vipera a naptárak között.

Némelyiknek a külseje, a színe, a címe nemesak ártatlan, de határozottan jó s bizalmat keltő, s az olvasmányai mégis veszedelmesek.

Legjobb azért, ha mindig teljesen ismert kézből vesztek naptárakat. A vásárokon soha se vegyetek, még ha egy pár krajcárral olcsóbb volna is.

Legjobb ha az egész falu összeáll és egyszerre hozatnak kalendáriumot. Így olcsóbb is, meg biztosabb is.

A megbízható jó helyről rossz naptárakat senki se kap.

A Sz. Gellért könyvnyomda a jövő 1898-iki esztendőre 9-féle jó kalendáriumot adott ki, három féle nyelven.

És pedig: öt-féle magyar nyelvű naptárt;

Két-féle német nyelvűt; és

Két-féle tót nyelvűt.

Lehet tehát válogatni magyarnak, németnek, tótnak egyaránt. Mindegyik megtalálhatja a magáét.

Naptáraink a következők:

1. Sz. István-Naptár. Ára 40 kr. — 10 darab 3 frt 50 kr. — 50 darab 15 fr. — 100 darab 28 frt.

2. Szent József naptár. Ugyanazon áron mint a Szent István naptár.

3. Lourdesi nagy képes naptár. Ára 30 kr. — 10 darab 2 fr. 60 kr. — 50 darab 12 frt. — 100 darab 21 frt.

4. Keresztények naptára. Ugyanazon áron mint a Lourdesi nagy képes naptár.

5. Gazdasszonyok Naptára. A háztartásban nélkülözhetetlen, amennyiben magában foglalja az év minden szakában előforduló házi teendőket, valamint egy egész évre szóló étlapot, főzési utasítással együtt, úgy, hogy teljes szakácskönyvet helyettesít. Ára 50 kr. — 10 db. 4 frt. — 50 db. 18 frt 50 kr. — 100 db 35 frt.

6. Sankt Stefan Kalender. Német nyelvű. Ugyanazon áron, mint a Szt. István naptár.

7. Christlicher Volkskalender. Német nyelvű. Ugyanazon áron, mint a Lourdesi nagy képes naptár.

8. Sv. Stefanský Kalendár. Tót nyelvű. Ugyanazon áron, mint a Szt. István naptár.

9. Kresfanský Kalendár. Tót nyelvű. Ugyanazon áron, mint a Lourdesi nagy képes naptár.

Miután e naptáraink már készek, tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, legyenek szivesek megrendeléseiket minél előbb megtenni, s kalendáriumainkat másoknak is ajánlani.

A pénz előre való beküldése esetén, a naptárakat bérmentve küldjük.

Ha a megrendelő *utólagosan* akar fizetni, a szállítási költség *őt terheli*.

Megrendelést e címen kell eszközölni:

Szent-Gellért Könyvnyomda. Budapest, Práter-utca 44 sz. *)

Szives megrendelésekért esedez a

Szent-Gellért Könyvnyomda.

*) Bővebbet láss a hirdetési rovatban.

H I R E K.

Szentlélek kegyelme. A Szentlélek Uristen kegyelme föltűnő módon működött nálunk Vörös-Berényben. Ugyanis Laposi Dániel volt vörös-berényi református lelkész hajdon leánya, *Laposi Leontina* kisasszony a református vallást elhagyva, november 13 án a római katolikus anyaszentegyház kebelébe tért. A katolikus hitvallást Joo János plebános kezeibe tette le. Adja Isten, hogy, minél többen kövessék a jó példát! — *Makon* mult hó 14-ik napján *Kocsis* János református vallású szentegyházunk kebelébe tért vissza. — Mult hó 21-én, Székesfejervárott *Kalmár* Erzsébet ev. ref. vallású nő visszatért a katolikus anyaszentegyház kebelébe. A hitvallást *Gremesperger* István apát-plebános kezeibe tette le, ki a visszatérthez igen szép beszédet intézett. — Szép és lélekemelő ünnepélynek voltak a *Csesztvei* hívek tanui a gyönyörűen megújított templomban. Ugyanis e hó 21 én *Majer* Cecília 50 éves hajdon elhagyva Luther tévtanát, visszajött a rkath. egyházba. A hitvallást *Nizsnyánszky* János csesztvei lelkész kezeibe tette le.

Fejedelmi alapítvány. Kégl György fehérmegyei fő birtokos száz-ezer forintot tett le Huszár Ágoston fehérmegyei alispán kezeihez, egy megyei kórház céljaira Búszkeséggel hirdetjük e fejedelmi adomány tényét, mert Kégl György a mi táborunk lelkes katonája. *Meszlányi* Pál néppárti képviselő ipa. Ő maga is részt vett az egyházpoltikai harcok ideje alatt a csatározásban. Mint a fehérmegyei törvényhatóság tagja 1895 május 6-án hatalmas beszédet tartott a megyei közgyűlésen az egyházpoltika ellen. Abban az időben *Fiáth* Miklós báró volt a főispán, kit a bodaii kerület méltónak talált arra, hogy képviselét rabizza. *Fiáth* főispán k adta a jelszót, hogy Kégl el kell hallgatni. S a szolgálalkü törvényhatóság liberális többsége odaállott méltó főispánja mellé s Kégl Györgyöt nem engedte beszélni.

Azóta két és fél év telt el. Kégl a megyei közéletől visszavonulva élt a családi kastélyban. A mult héten jelent meg, ez idő óta először a megyeházán. Elment boszút állani azért a szenvedett igazságtalanságért. És a boszu, a nemes, nagy lélek boszuja mégis fényes elégtételül szolgálhat neki. A kit megbántottak, a kit „le vele” „eláll” kiáltásokkal némitottak el a törvényhatóság tagjai, ma elnémitja ellenfeleit, fejedelmi alapítványával. A megye törvényhatósága elüzte, megtagsdta őt, s ő ennek dacára azt mondja, hogy mint a megye fia kötelességét teljesíti csak, a midőn százezer f rintos alapítványt tesz a kórház javára. — Az a kigunyt vallásos érzés ime ilyen boszút sugalt a családi birtokosnak! Vajjon érzik-e most a székesfejervári megyeházán azt az igazságtalanságot, melyet Kégl György vel szemben elkövettek? Érzik-e akkori tetőknek szegényletes voltát? — s fognak-e tudni és akarni a szenvedett sértésért elégtételt nyújtani a megbántottak? Vajjon nem pirul-e az a „sidó-liberális” falka, mely egykor Kégl Györgyöt elhallgattatá azért, mert vallásos keble maggyőződésének kifejezést akart adni, ami a vallástalanoknak nem volt inyére.

Kégl Györgynek ezt a tényét próbálja követni a a rikoltozó banda.

HITBUZGALMI ROVAT.

Sz. Damáz pápa.

December 11.

A negyedik században élt. Hol született? Spanyolországban-e, vagy Rómában? nincs eldöntve. Csak anynyi bizonyos, hogy gyermekkorában már Rómában járt iskolába.

Atyja keresztény volt. Antalnak hívták. Felesége halála után, avagy talán még annak életében, de tudtával és beleegyezésével elhagyta a világi életet és az egyház szolgálatába állott. Pappá, sz. Lőrinc egyházának aidozárává lett.

A buzgó férfi, a szent életű pap, a gondos apa, teljes erejével rajta volt, hogy Damázból okos, tanult férfi és erős hitű buzgó keresztény váljék.

Damázt a jó Isten kitünő elmével, jeles lelki tulajdonokkal áldotta meg. Ezek segítségével édes atyja éber nevelése mellett gyorsan előre haladt úgy a tudományokban, mint az erényekben. Akik ismerték, mind csodálták őt.

Damáz édes atyja lángoló buzgóságától áthatva, az egyházi szellemtől eltelve, Jézus ügyét, az Isten dicsőségét és a lelkek üdvösségét mindinkább megszerette és ennek folyán ő is, mint egyházi férfi kívánt az Ur Istennek szolgálni. Fel is vetetett az egyházi rendbe s sz. Lőrinc egyházának szerepéjévé szenteltetett.

Libériust, a pápát, az ariánok eretnekségéhez szító római császár száműzte. Damáz, a pápával ment, mint hű szerepája. A pápa őt azonban nemsokára visszaküldte Rómába, hogy ott az egyház kormányzására felügyeljen és abba befolyjon.

Libérius 36-ban meghalt. Utódjául Damáz választatott. 60 éves volt ekkor.

A római szerepök között élt egy Urszin, vagy egy Urszicin nevű, aki pápa kívánt lenni. Mikor pedig Libérius halála után nem választatott meg pápává, ez nagyon bántotta nagyraagyását. Azért nem is hagyta abba a dögöt, hanem azon mesterkélte, hogy a választást megsemmisítesse és párthívői által magát választassa meg pápává.

Urszin emberei ki is tettek magcké t. Lázadást támasztottak. A híveket sorba fellázították Damáz ellen. Erőszakoskodtak, Damáz híveit gunyolták, csufolták, becsmérelték, sőt még testi bántalmazásoktól, mi több, gyilkolásoktól se riadtak vissza. Így akarták megfélemlíteni és Damáztól eltántorítani az ő híveit.

Látván mindezt Damáz, az egyház békéje kedvéért kész volt helyét Urszinnek átengedni.

Amde a hívek, a jobb lelkűek Damáz lemondásáról és Urszin pápaságáról hallani se akartak.

A zavar, a zenebona nőttön nőtt. Végre a világi hatalom is kénytelen volt beavatkozni. Beavatkozott pedig akkép, hogy Urszint és főbb pártosait Rómából száműzte.

A pártoskodók nagy része azonban Rómában visszamaradt. Ezek folyton izetlenkedtek, folyton boszantani, keseríteni törekedtek Damázt. Mindig ellenére cselekedtek.

Tekintélyét, működését minduntalan lerontani igyekeztek. Minden eszköz jó volt nekik, Damáz ellen. A legundokabb rágalmakat koholták ki s terjesztették.

Damáznak szüzi szeplőtelen tisztaságáról, szent életéről ugyan meg voltak győződve hívei. Damáznak a rágalmak ellen legkevésbé is tiltakozni teljesen felesleges volt.

Damáz mindamellett, mintán jó hírnevére a hívek lelke üdvössége miatt volt szüksége, 40 püspököt meghívott és meghagyta nekik, hogy az ellene emelt es terjesztett vádakat vizsgálják meg és azután teljes igazsággal ítéljenek. Ő kész magát iléletüknek alávetni.

A vizsgálat megtarott. A vizsgálat folyamata alatt a vádaskodók magok beismerték, hogy az egész vád csak mező rágalom, koholmány.

A rágalmazók bocsánatot kértek Damáztól. Damáz megbocsátott nekik. Azok azután egymás után meghódoltak.

18 éven át tartott e zürzavar. A vége az lett hogy utoljára maga Urszin is beismerte, hogy hibázott s ő is alávetette magát Damáznak, mint az egyház fejének.

Sok baja, küzdelme volt Damáznak a különféle eretnekek ellen.

Damáz ez eretnekek ellen több zsinatot tartott 368-ban és 370-ben Rómában; majd pedig 381-ban Konstantinápolyban.

Legnevezetesebben zsinatok közül a konstantinápolyi, a mely mint I. konstantinápolyi, az egyetemes zsinatok között a második. E zsinaton összeállították a hitvallást úgy, hogy a niceaiszinat hitvallását ki bővítették. E hitvallás konstantinápolyi hitvallás néven ismeretes az egyházban. E hitvallás a szent misében mondatták.

Az eretnekségek e zsinatok után megtörttek. A hírek megismervén az igazságot, elhagyták a tévelyt, visszatértek Jézus Krisztus igaz egyházába.

Nagy hasznát vette Damáz pápa sz. Jeromosnak a híres tudósnak és nagy szentnek.

Sz. Jeromos mint a keleti nyelvek alapos ismerője, sz. Damáz pápa meghagyására a szent írást a zsidó szövegből latinra fordította.

Sok oldalú tevékenységet fejtett ki az Isten dicsőségeért és a lelkek üdvösségeért.

A különféle visszaélések megszüntetése végett több rendeletet adott ki.

Elrendelte, hogy a papir zsolozsmában a zsol-tárok végén a Dicsőség mondassék.

Nagy gondot fordított a templomok ékesítésére. Sz. Lőrinc templomát, amelyben édes atyja is, meg ő is szolgált az Ur Istennek, ujonnan felépítette, szép káppal látta el, amelyek bibliai történeteket ábrázoltak; drága kelyhokkal, lámpákkal, egyházi ruhákkal és egyéb szerezkekkel gazdagon megajándékozta, földbirtokokkal és házakkal ellátta.

A siralagokat, (katagombák) vagyis azokat a földalatti temetőket, ahová a keresztények a nagy üldözések alatt halottaikat eltemették és ahol isteni tiszteleteiket tartották, gondozta. A kiválóbb vértanúk sirját felékesítette s szép siriratokkal ellátta.

Az Ur Isten dicsőségének, tiszteletének emelésére szolgál az egyházi ének. Damáz az egyházi éneket is figyelemmel kísérte. Sokban javította. Maga is több éneket, költeményt írt, a melyekben az Ur Isten szerezetére lelkesített.

Működése, alkotásai nemcsak nagy buzgóságáról de nagy szellemi tehetségéről és tudományáról is tanuskodnak.

Sz. Jermos nem győzi őt eléggé magasztalni. A többi közt így ír róla:

„Damáz hasonlíthatatlan férfi. Fölséges ember. Az isteni könyvek ismeretében alaposan járatos. A szűz egyháznak szűz tanítója.”

Theodoret görög egyháztörténetíró Damáz istenes életét, lángoló buzgóságát említi fel s őt az apostoli tanítás hatalmas védelmezőjének és gyámolítójának nevezi.

Mások mély alázatosságáról, a szegények iránt való atyai jóságáról, és bőkezűségéről szólnak.

Az I. konstantinápolyi zsinat úgy nyilatkozik róla, hogy ő „a hit megtörhetetlen gyémántja; a kalcedoni zsinat pedig, hogy „Róma büszkesége és ékessége”.

Damáz nem szűnt meg tanítani s éberon öröködni az egyház tanítása fölött. Tanított szóval és leveleivel. De számos levelei közül csak néhány maradt fenn.

381. december 10-én szólítja őt magához az Ur 78 éves korában. — Miután a haldokló szentségét nagy áhitattal felvette, ég felé tekintve, folyton imádkozva költözött el e földről.

Az egyik siralági templomban, a melyet ő építtetett, temették el, anyja és nővéreik mellé. Amint sirhelyét ő maga választotta ki, úgy siriratát is maga írta meg. A boldog feltámadásban való hitet és reményét hirdeli e sirirata.

Sokat fáradt, sokat türt, nagy dolgokat művelt. Krisztus hitét bátran és alaposan védte, dicsőségesen kormányozta az egyházat.

Esedezzék érettünk. Támogassa közbenjárásával szentegyházunk tanítóit és híveit egyaránt, hogy mi is mind, amiképen ő, boldog feltámadásra ebredjünk egykor!

Sz. Alajos társulata.

Azzal, vettem bucsut multkor a t. olvasótól, hogy majd máskor írom meg, miért kell a kegyelem állapotában lennie annak, aki bucsut akar nyerni? „Bucsut venni”, „bucsut nyerni”. Mily szójáték ez?

Mikor a diák ember a vakáció után ismét az iskolába készül, ki Esztergomba, ki Vácra, ki Győrbe, ki Pozsonyba, ki Szabadkára, ki Egerbe . . . ki, nem tudom hová, miután előszedte könyveit és szépen elhelyezte őket kofferjában, meg melléjük a többit, a mire majd új otthonában szüksége lesz. . . mikor már mindennel rendben lenne: akkor még hátra van a bucsuzás. Még egyszer meglátogatja rokonait, ismerőseit. Végül az édes anyjára kerül a sor. Miután pedig az utolsó „Isten áldja meg” is elhangzott, a diák ember fölül a kocsi, talán az édes atyjával, és hajtathatnak ki a vonathoz . . . az otthon maradtak pedig könyes szemeket száraitgatják.

Ez kissé fájdalmas bucsuzás. Hát még mikor az ifju, a legény katonának megy. Szegényt, az egész falu siratja.

No de nem minden bucsuzás ilyen fájdalmas. Lám, mikor egy a szomszéd meglátogatja a szomszédját, azok se maradnak örökösen együtt, azok is elválnak egymástól. A látogató, miután már kedvükre kibékezték magukat, elbucsuzik kedves szomszédjától kezét nyujtanak egymásnak és azt mondják, hogy Isten áldja meg! — Isten áldja!

Ezek is bucsut vettek egymástól. Ugyebár ez már nem oly siró-rivó bucsuvétel.

Hej, ismerek még más bucsut is. Az vig. Az egyháznapi bucsu az, amelyhez úgy készülnek, hogy a gazdaszanyok már öt nappal előbb meszelnek, tisztogatnak, mosznak azután pedig sütnék főznek, kalácsot, pecsenyét. A gazdák pedig borról, pálinkáról gondoskodnak, hogy legyen mivel megkínálni a vendégeket. A legénység meg már három hete fut a banda után, hogy valaki más meg ne előzze őket, és le ne fogja előlük a cigányt . . .

Mikor aztán az a szent nap elérkezik: akkor minden ház kéménye hirdeti nagy füstjével a nap dicsőségét. A szakácsnék sűrűnek forognak a konyhában a gazda fogadja a vendégeket, a fiatalok lesi a cigányt. Megszólal a harang. Templomba mennek. Az istentisztelet után megtartják a vendégséget . . .

És az Ur asztala? — és a gyónatószer? Mindenkinek van vendége . . . az Ur Jézus várja hiába terített asztalához az ő népét. Megelégszik az ő népe e napon az Ur asztaláról labuló morzsalékokkal is. Vagyis elég neki a templomból, az isteni tisztelgőből e napon a lehető legkevesebb is.

Hát edeseim! ez a bucsu? Ez a dinom dánom? Bizony akárhány a szerint becsüli meg a bucsut, a mennyire „jól mulatott” . . . Nem jól mulattunk nem ért semmit az egész bucsu.

Megálljunk csak! Ne kalandozzunk el anyira a muzsika után! Ne ott keressük a bucsut, se a korcsmában, de még a tisztességesen megrakott asztaloknál se. Ne itt, hanem először is a templomban. Ott készülődjünk a bucsuhoz. Ne nevetve, ne mulatva lássunk hozzá, hogy kivesszük részünket a bucsuból, hanem inkább a fájdalom, a bánat könnyeivel.

Mikor bucsut akarnak nyerni, akkor előbb bucsut kell vennünk és el kell távoznunk attól, amit szerettünk: a bűnöktől. Ezek szerettek minket, mi is szerettük őket.

Minél inkább szerettük azt, akitől bucsuzunk, annál fájdalmasabban esik tőle elválnunk.

Minél inkább szerettük a bűnt, annál nagyobb bánattal kell elválnunk, annál több bánat könyvet kell hullatnunk, ha végleg szakítani akarunk vele. Nem azt kell sajnálnunk, hogy el hagyjuk a bűnt, hanem hogy bűnünkkel a jó a jó Istent olyannyira megbántottuk.

A hűn fejedelmé, a gonosz lélek, bánkodik, hogy elhagyjuk őt. Nekünk ellenben az rt kell bánkódnunk, hogy őt már rég el nem hagytuk . . .

Ha súlyosan vétkeztünk, ha halálos bűn állapotában voltunk: akkor már nem elég a magunkban való bánkódásunk; hanem akkor fel kell keresnünk a gyónatató atyát is és töredelmesen, bánatos szívvvel, őszintén meg kell gyónnunk.

Amig ezt nem tesszük, addig ugyan bucsut nem nyerhetünk . . . Mert ugyan mi is tulajdonképpen a busun?

A káté így szól róla és ez az egyház tanítása: „A bucsu a gyónáson kívül elengedése az ideig való bűntetéseknél, amelyeket, miután már bűneink meg vannak bocsátva, még vagy e világon, vagy a tisztító helyen kellene kiállnunk.”

A bucsu tehát elengedése az ideig tartó bűntetéseknél: vagyis amikor bucsut nyerünk: akkor ideig való bűntetéseink engedtetnek el nekünk.

Vigyázzunk! A bucsu által nem bűneink bocsátatnak meg nekünk, — de az örökkévaló büntetések se engedtetnek ám el! Tehát a bucsu által a pokoltól nem lehet megszabadulni.

Mai képünkhöz.

Mennyi örömet hoz a kis Jézuska születése! Epedve várják a szép ünnepet a kicsinyek ezrei. Már hetekkel előbb arról ábrándoznak: mit hoz nekik a Jézuska? Ha valamelyik rosszközdik, elég azt mondani neki, hogy nem kap a Jézuskától ajándékot, ha nem lesz jobb, s mindjárt iparkodik, hogy az édesanya meglepődését kiérdemlje. Vannak azonban, kiknek e szép ünnep se hoz boldogságot. Az árvákat nem várják meleg szülei keblek. Az özvegyek könnyeit e nap se száríthatja föl. Mai képünkön egy szegény varróóót mutatunk be, ki úgy készül a szent karácsonyra, hogy kétannyt dolgozik mint máskor. Az éjet is meg kell rövidítenie, mert a nagy úri dáma új ruháikat föl akarják venni a nagy ünnepen. S a szegény nő fáradhatatlanul végzi dolgát hogy legalább a tél legszebb ünnepén legyen egy kis fája, amivel szobáját befűtheti, legyen egy kis meleg leve, amivel tagjaiban új erőt, életkedvet kelthet.

Míg ezen tivornyáza ülnek meg a sz. napokat, addig százezen nélkülözésekkel küzdenek ekkor is.

A kis Jézus azonban nem feledkezik meg a nélkülözökről se, kik ha itt sanynagoknak is, annál szebb ünnepet remélhetnek az Isten országában.

A szerkesztőség üzenetei

B. A. Páari. Meghoztuk azt a hirt, mint különöséget, de anélkül, hogy a királyné bizalmasának* jövedelől tehetőségében hinnénk. Biztosra vesszük, hogy közönséges amitő, ki a hiszékenyek pénzére utazik. Ne higgyen neki, on se se ne is legyen kíváncsi címére, mert megcsodáljuk. — M. L. Losonc. Ne tevéssze össze a dolgot. Két Rakovszky István van. S e kétfőnek csak neve egyez. Erzelmeik és törekvéseik azonban nem. Nem is rokonok. Az egyik Rakovszky idősebb ember, magas tisztviselő. A számvevőszék előke. Ez szabadkőmives nagymester. S mint ilyen, vad liberális. A másik Rakovszky István a mi emberünk: néppárti képviselő. Buzgó katolikus. Igen vallásos ember. Tehát nem szabadkőmives. Nem is volt. Még nem is létezik. E két Rakovszky István nem szabadkőmives. A szabadkőmives Rakovszky István volt jelen azon ház felavatásán. Nem a mi Rakovszky Istvánunk. Hogy akár a mostani primás, akár az előbbi, szabadkőmives lett volna, vagy ma is az volna, az iszonyu csúf ragalom. Se Simor nem állhatta ki, se Vaszary nem állhatta ki a szabadkőmivesteket. Ily aljas ragalmat maguk a szabadkőmivestek szívesen terjesztenek, részint azért, hogy akik irtóznak a szabadkőmivestektől, azokat ily módon megnyerjék s aggodalmukat eloszassák; részint pedig azért, hogy a hivelkkel ily silány hazugságok terjesztése által a papjaikat megutáltassák, keblükben a hitet leronthassák s végül az egész anyaszentegyházat megdönthessék. Ez a szabadkőmivestek célja. Erre törekcsnek. S e miatt hazudoznak. — B. S. Simontornya. A mi szövetségünk nem egy a „Budapesti keresztény önszegélyző és fogyasztási szövetség”-tel, a melytől önnök törzsrészevénye van. Mi senkinek a pénzét nem szedjük össze, hanem a magunk fillérin állítottunk boltot. Ha megbuknánk is, legalább egyetlen szegény ember pénze se veszne el. Legfőlegb a miénk. Irjon egyenesen magához a „Budapesti keresztény önszegélyző és fogyasztási szövetség”-hez, s ott sürgesse részvényének beváltását. — F. A. Sur. Meltóztassék Bernát István urhoz, a „Magyar Gazdák Szemléje” szerkesztőjéhez fordulni, Budapest, Egyetem-utca 2. sz. Szívesen küld mintát s ad utasítást. — Z. J. Jászkiés. Forduljon a Magyar szabadalmi irodához, Budapest, Erzsébet-körút és Kerep-síut sarkán. — O. Nagy-Tószeg. Nem lehet megállapítani, mert eltagadják a vallásukat. R. J. Herény. A sz. Alajos társulat igazgatója Fischer Agoston plebános ur. Ipoly-zécsenkén lakik, Hont megyében, utolsó pósta; Nagyfalu. Ohozá tessék fordulni. — A. Gy. Nyir. Az osztályorszájátékokat nem ajánljuk. Nem érdemel támogatást. — Cs. J. Budapest. Ha szerzethe akar lépti, forduljon a karmelita atyákhoz s kerje fölvetelét. Az Angyalföldön van zárdájuk; kimehet személyesen hozzajuk. — B. J. Tarna-Sz. Miklós. A szövekezeti áruaktár is szállít zsirt és szalonát. — R. J. Nyiregyháza. Kétféle katolikus vagyon van ám. Az alapok vagyona s az alapítványok fölött az állam rendelkezik. Ez mintegy 65 millió forint. A javadalmak vagyona fölött annyiban szinte az állam rendelkezik, hogy a felség a miniszter fölterjesztésére nevezi ki a javadalmak élvezőit, a püspököket s a kanonokokat. De ha a kinevezés megtörtént, a kinevezettek föltétlenül rendelkeznek a vagyon gyümölcsével. D. J. Ugra. A harangozó állást a plebános ur szokta betölteni. Itt nincs választás. — B. I. Uzfalva. A jövő héten jön a hatodik fűzet, s azzal az intenciókat is jelöljük. — H. M. Laskod. Szóvá

teszszük az illető helyen. — Horváth József, Schildsville, Amerika. Ha ideje enged, írjon minél többet az ottani viszonyokról, szokásokról, gazdálkodásról. Szóval mindenről, mi érdekelhet bennünket s minék hasznát vehetjük mi is. Lapunkat pedig terjesztsze az új világhan egész tehetősége, szerint. — Sz. L. Pécs. Szép reményre jogosítanak. Egyik-mási jön. Csak előre, csak előre. Tehetség van. — K. D. Nyiregyháza. Hisz ön maga megírta mindenik nevét. Az a cím. — B. J. Eger. S ivesen adunk mutatványt, csak tessék beküldeni. — T. I. Szeged. Leginkább a mértan, számtan és rajzolás szükséges. Gimnáziumot végzett írja is lehet jó mérnök. — Sz. M. Kecskemét. A jövedőt senki se tudja megmondani. Aki ilyet állít magáról, az csaló. Az a hír nem azt jelentette, mintha igaz volna s hinnők, hogy az a francia nő a jövőbe lát, hanem azt, hogy a könnyen hívők ilyen hirt terjesztenek róla. Soh se írjon neki, kár a postaköltségért. — N. J. Rigacs. Nem köteles. Ne is fizessze, ha csak 10 forintért tett ígéretet biztosításra, s a kötvényt 12 forintból állították ki. P. Gy. Rád. A részvételt forró köszöntem. Egy kis türelem. Most nincs országgyűlés. — M. J. Esztergom. Atadtuk Molnár János urnak. Sz. L. Duna-Szerdahely. Próbát lehet tenni. De többnyire budapestieket alkalmaznak. — T. K. Deveser. Már pedig szó ide, szó oda, legigazságosabb lenne adóforint után vetni ki. Mert az már mégis csak kevés felebaráti sz-retetre valló kívánság, hogy a szegény is annyit fizessen, mint a gazdag. Azok a gazdagok, akik vonakodnak ettől, adják át gazdagságukat valami szegénynek s az majd megfizeti aktor szívesen mind, ami az adóforint után ráesik. Ja kérem, atinek többje van, annak nehezebb ígát is kell viselnie. Ne legyenek azok a gazdagok olyan szük keblűek. Hát rávinné a lélek, hogy a szegényeket is úgy megterheljék, ahogy a gazdagok vannak? Csak igazságosnak és méltányosnak kell lenni. Hisz a szegény ember se barom, hogy minden teherből a nagyobb részt neki osszuk ki. — M. I. Nagy-Varjas. Alakítsa meg a keresztény szövetséget. Hogy miként kell megalkítani? arra nézve teljes és értelmes utbaigazítást találhat a Sz. István-kalendáriumban. Mindenek előtt tehát szerezzze meg e raptárt s abból megtudja: mi a teendő? — 1467. Olyan intézet hazánkban nincs. — C. s. Gy. Mohol. Az ajánlatot kösszönjük. Z. csak harácsolni akart. Hisz előre elkészített mindent. — L. Tata. Jön. — Gy. J. Szigetvár. Ha talányt csinál a megfélést is írja meg, meg: mi nem érünk rá a fejletéssel vesződni. — M. S. Német-Ürög. Sok szép része van. De van gyonge is. Több helyen lapos. — B. Sz. Vágkirályfa. A néppárti irodának kell írni, József-körút 31-ik szám. A tavasszal lehetne gyűlést tartani. Ne is engedjék el. A dolgozatokat nem közölhetjük. — Sch. Gy. Budapest. A karácsonyi számban. — H. I. Nagy-Salló. Nagyon nehéz, majdnem lehetetlen a kérdésekre felelni. 1) vidékek szeriat és körülmény figyelembe vételével járnak el; 2) nálunk az adókietés terén semmi elv sincs; s lekiismeret? no eről ne beszéljünk. A szegény nép a legtöbb helyen a jegyző önkényére van hagyva teljesen. aki úgy te-z, amint akar. Kérdéseire csak odavalló ember adhatna választ, ki ismeri a viszonyokat.

A kiadóhivatal üzenetei.

D. J. Székesfehérvár Rendben van. S. I. Rév Komárom. H. J. Csepreg. U. J. Előszállás. G. J. Lothárd D. J. Oda-Kach Sz. J. Csipánházialom. F. J. Szerdahely. M. J. Sár-Egres. Pénzük megjött. T. J. Somogyvár. Ezen évre még 30 kr. jár. T. L. Báró. Hátraléka egy negyed év. F. I. Iszka Szt. György December végén jár le. A szőlő kénező fölöl a „Magyar Gazdák” orsz. egyesülete ad felvilágosítást, tessék oda fordulni. S. A. Ujhely. Előfizetése december végén jár le. D. J. Német-Genes. Hátraléka egy fél év. Ifj. D. S. Nagy Kálna. Előfizetése 1898. aug. végén jár le. K. J. Szt. Péterur. Tartozása ez évre még 50 kr. R. J. Gáspárháza. Kérjük sziveskedjék velünk címszállag számát tudatni.

Budapesti piac.

Gabonapiac. Buza, hánsági 00—00— Tiszavidéki 12-20—
12-85 Pestvidéki 12-50—12-80 Fejérmegyei 12-25—12-90 Bácskai
—90—

Ross 8-40—8-55

Árpa 5-80—6-15

Zab 6-20 6-45 frt.

Kukrica 4-80—5-10.

Moharmag 6 frt. — Kendermag —8-50 frt. — Mák. 28—30 frt.
Mind 100 kilónkint. Vörös lóhere 38—46 frt.

LEVELEZÉS

Főtisztelendő szerkesztő ur!

„A jó tett jót vár” régi közmondásnak ellenkezőjéről volt alkalmunk meggyőződni. Ugyan is most vasárnap esti kilenc órakor tűz ütött ki az Egyeduta község északi részén. De mivel déli szél fújt, sikerült a tűz tovaterjedését megakadályozni.

Alig hogy a vészharang megszólalt, községünk örege apraja mint egy ember rohant a tűznek. Egy fél óra alatt teljesen el lehetett oltani.

Csak alig 1, mond egy kilométernyire van a letenyei tűzoltó egylet telepe, melynek kieg. szitására csak a múlt hónapban hozták meg a Hidropholt, a tűzoltók eme nélkülözhetlen eszközét. Egyeduta községe ez ideig három száz frtot fizetett s ezután minden évben száz huszonöt forintot köteles (nem tudom miféle rendelet címén) fizetni. Nem sajnáltuk oda fizetni, hiszen jótékony célra adtuk. De fáj nekünk, hogy midőn a veszélyt nálunk emberfölötti erővel alig birtuk elnyomni, ők tőlünk alig ötpárcnyi távolságra ölbe tett kézzel tétlenül néztek. Hogy nem vettek észre, az nem kifogás, mert főparancsnok, Dénes Jenő és a kürtös: Goricsánec János itt voltak s tőlük telhetőleg segítettek. S a kürtös itt a tűznél tett a főparancsnoknak arról jelentést, hogy ő a letenyei templom előtt fujta a vészjelt. Ez arra mutat, hogy igenis észrevették a veszélyt, de a rosszakarat, vagy a régen táplált gyűlölet visszatartotta őket.

Bizony fájhat nekünk, midőn évenként annyi pénzt adunk ki főszerelesre és ruházatra, de ugy látszik csak arra valónak tartják, hogy vasárnap parádozzanak benne, a vészjelt pedig eleresztik a fülük mellett.

De hát kik is a tűzoltóság tagjai? Megmondom. Tisztelet a kivételnek, a letenyei zsidóhóltosok és általuk dirigált iparosok.

Kérdheti valaki: az iparosok is gyűlölettel viselkednek a nép iránt? Felelek rá. Egyedutan egy fogyasztási szövetkezet alakult, mely az üzletet, ha Isten engedi, újévkor akarja megkezdeni. Ahogy a zsidók rá birták venni a földművesek nagyrészét, úgy rá vettek az általuk kiszolgált iparosokat is a keresztény fogyasztási szövetkezet iránt való gyűlöletre.

Még eddig nem olvastam soha ily állati gyűlöletről. Midőn a legnagyobb veszélyben forog ember-társ, közönyösen pipázgat s oda se néz, ha egy egész község lesz is a tűzmartaléka! Mért is törölnék velük? Hisz keresztények; no meg hát néppártiak is!*)

Aki ily silány, alacsonylelkű tud lenni, az már nem is ember.

Kelt Egyedutan, 1897. november hó 29-én.

Mikó Pál.

*)Lássák édes barátaim, ilyen a zsidó. Mibelyt azt látja, hogy embertársa kicsuszik körmei közül s nem hajlandó bambán tűnni, hogy fáradozásának gyümölcsét ő rakja el s neki csak a keserű gyökeret hagyja, akkor arcátlan, aljas, álati. Mily édes a zsidó ahhoz akitől használ van! Mily szívesen hitelez annak, akinek van valamije. De mily könyörtelenül csavarja ki a nyakát ha látja, hogy most már nem tud kiszabadulni, a hálót, melybe belekeveredett, már nem tudja szétszakatni! Önöknek is jó barátjuk lenne ám minden letenyei zsidó, ha nem állítanának szövetkezeti boltot. Hát ha még a néppártot is elhagynák! A tenyerükön hordoznák mindannyájukat. Milyen ckos és fülvágosodott emberek lennének egyszerre! Így azonban mint látják, még legnagyobb nyomorukon se esik meg a szívük. Nevetnek ha bajuk támad. Hanem hiszen vigyázatok zsidók. A büntetés eljő, mert Isten nem törheti népének leigázását. Fogtok ti megjajgatni, még pedig talán előbb mint gondolatok.

Főtisztelendő szerkesztő ur!

A „Zentai katolikus” kör jó hírnévnek érdekében kérjük szerény s ráink közzé tételét. Ugyanis november 5-én volt Zentan a róm. kath. hitközségi képviselők választása melynek lefolyása elég érdekes volt. Zentan ez ideig két politikai párt van, független és szabad-elvű. Az egyik rossz a másik kevésbé jó. A harmadik, mint az elvetett mag, meg ácsrájában van. Ez a „Néppárt”, melynek gondos poló kellene s hamar erős gyökereket verne. Noha még csibében van a „Néppárt” de már a fönt említett két párt egy formán irtózik tőle. A most lefolyt választásnál a néppárti érzelmi polárok is állítottak hitközségi jelölteket, a mi felbőszítette az ellenfelet, és lett iszonyu zűrzavar a táborokban, amiért életjelt adtunk magutól. Pedig mi is önzetlen független polgárai vagyunk hazánknak, de keresztény elvek alapján, mert hit nélkül senki se lehet jó hazafi.

E öre tudtuk hogy ki leszünk téve a rágalónak, és el fogunk bukni, de azért féltésben helyt álltunk. És ha nem az utolsó nap szervezkedünk, biztos győzelmünk van.*) Bukásunk után hirtelen is erősen megtámadtunk a „Zentai katolikus körrel” egyetemben, és ezért a támaszra akarunk telelni a „Magyar Néplapban”, mely mindig járját forja az igazságnak.

Az érdekes cikkirő helytelenít, hogy a hitközségi választás, politikai választás színezetével bírt s erősen támadja a zentai katolikus kört, hogy miért politikai? minek sülyesíti kort s célokra a kör ekinévet? Szerinte a katolikus körnek a hitközségi képviselő választáshoz semmi köze. S másutt, a kifejtett mozgalmat mégis a körön kívül álló egyéneknek tulajdonítja. Hogy a hitközségi választás, minden politikai választáson felül áll, azt mi is tudjuk és valljuk. Éppen azért a cikkirő támadását határozotlan visszautasítjuk és nyilatkozatjuk, hogy a katolikus körnek semmi része se volt a választásban.

Mi alólítottak indítottuk meg a mozgalmat. Pedig szeriatunk a katolikus körrel kellett volna kiindulnia, mert a cikkirő szavai szerint is: a hitközségi választás a politikan kívül áll. Ez pusztán katolikus társadalmi mozgalom. Tehát ebbe a társadalmi mozgalomba a katolikus körnek is joga van beleszólni.

Azt azonban ami a választásnál történt, a cikkirő figyelmebe ajánljuk. Büszke lehet a több egere, mely a választásnál a papságra a ráaimakat úgy szórta, mint a kohó a szénát. Meg lehet elégedve embereivel mert „jó” katolikusok voltak, legalább 80%.

Mi bukásunkat nem szegyejük, amit a cikkirő csufonak mond, mert dicőseggel bukni, mindig felér holmi dicstelen győzelemmel.

Ugy látják a cikkirő a „Néppárt” szellemétől fél, mert volt a választásnál zsidó is aki cikkirő szavazó lapját ajánlotta. S a kik elég bátrak voltak azt el nem fogadni, azokra ott nyomban rástíték a pécovics bályogot. Pedig azt tudjuk: a hol zsidók vannak, ott kevés jót várhatunk.

Az igazság érdekében ezeket tartoztunk kinyilvánítani.

Kelt Zentan 1897. Nov. 5-ikén.

Több róm. kath. választó nevében, tisztelettel

Homolya Péter földmives és
Tari Mihály.

*) Ez a mi bajunk. Embereink heteken át hiboznak, töprengenek, gondolkoznak s mire megindítják az akciót, már eltelt a háborúban a gors mozdulatoktól függ a siker. A politikai és társadalmi háborúban is. Azért soha se szervezkedhetünk elég korán.
Szerk.

Luhvásár A vásár kedvezőtlen irányzat mellett folyt le. Árak: elsőrendű (kivitelei) birkakért 00-00 forint. Jóminőségű anyabirkákért 12-15 frtüg páronként. Jó minőségű kivitelei (ürü) birkakért 20-23 kr. kilogrammonként, élő súly szerint.

Lisztüzlet. Az üzlet irányzata emelkedés jelegette A múlt het magas árak még magasakra hágtak.

0	1	2	3	4	5	6
1940	19.10	18.30	18.50	18.20	17.70	17.30

7	finom	goromba	100 kilónként.
15.30	Korpa	4.20	4.00

Hüvelyesek és termények. Bab, nagy fehér s kis gömbölyű: 7.50 frt barna 7.00-6.00 frt törpe 8.50- frt. — Lencse, 9-10 frt. — Borsó 8.00-9.00 frt. — Köles 5.50-5.75 frt. — Kása 9-11. forint.

A szerkesztésért felelős: Lepsényi Miklós.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentáll az idő megrotálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták küszövényél, csuszál, tagszagatásnál és meg-hüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakran Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógy-szertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtokú utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs és kir. udvari szőlőházi, RUDOLSTADT

Köhögés

és reketség ellen legjobb a RÉTHY-féle Pemetetfü ozukorka. Kapható minden gyógy-szertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 doboz-zal bérmentve küld a Sas Gyógyszertár B.-Csabán. Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén ezea aláírás látható:

Réthy Béla
gyógyszerész

Specialista sörváltókötőkben

Cs. és kir. osztr. magyar és belga kir. szab.

Kifüzetett Brüsszel 1892-ban aranyérem és díszokmányokkal.

Keleti-féle cs. és kir. szabad. sörváltó

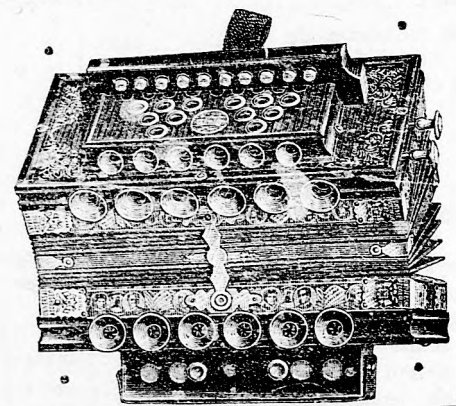
orvosi tekintélyek véleménye szerint a legelőkeltebb ezen nem-ben nem csuszik, nem gázról kellemetlen nyomást és eltávolítja az összes szerkesztésnél fogva az eddigi sörváltók hiányait.

Ára: egyoldalú 6 frt., kétoldalú 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: mullábak, műkezek, mülegesfüzők, egyenestartók, járó- és nyújtó-gépek, gumi gőrsérharisnyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J.
kötésszerész és orvosi-sebészeti mű-szerész

BUDAPESTEN,
Füzlet és sörváltószeti mihely:
IV. kerület, Koronaherczeg-utca 17. szám.
Gyár: Restély-utca 15.
nagy képes millenniumi árjegyzék legyen, zart borítékban.

Stowasser J.
Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
tökéletesen javított és szabadalmazott
tárogató feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Hegedűk vonóval	2 frt 80 krtól feljebb
Trombiták	12 " " "
Fuvolák	2 " " "
Községi dob	7 " " "
Elpusztíthatatlan erős orgona	2 " " "
hangu Harmonikák	2 " " "
Zenélő művek u. m. lntona	2 " " "
6 kótával	9 " " "

Fuvó, vonó, verő és ezimbalmokról árjegyzék ingyen és bérmentve. Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.
(Ezen hirdetés beküldője megrendelés esetén 10 szá-zalék kedvezményben részesül)

Iszákosság

gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt Antibatinnal.*
Igen sok elismerő levél. Az Antibatinnak indta nélkül is beadható. Egy adag ára 2 frt 30 kr., egy hetitő adag, mely mekkora bajnál szükséges, 4 frt 40 kr.; az utóbbi összeg előlegez beküldésre mellett, bérmen-tes átküldés. Kapható: Sas-gyógyszertárban Luxoon 19. sz.

* Név törvényesen védve.

Magyar Néplap
most már

25.000
példányban

jelenik meg és e mellett a legelőcsőbb és a legel-terjedtebb heti lap.

Liniment. Capsici comp.
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő, fájdalom-csillapító bedörzsölés beva-sárlásánál, — mely minden gyógy-szertárban készletben van, — mindig a „Horgony” jegyre kérünk figyelmet.

Felhívás a „Magyar Néplap“ t. olvasóihoz.

Az elmúlt években a naptárak megrendelése körül azon tapasztalatra jutottunk, hogy t. előfizetőink nem csak kizárólag az általunk kiadni szokott **Sz. István** naptárt, de különféle idegen naptárakat rendeltek meg kiadóhivatalunkban, melyeknek beszerzése a nagy munka-halmaz közepette sok fáradságba és utánjárásba került.

Hogy t. olvasóinknak ezen igényeit kielégítsük, a mellett vallásos érzelmű naptárakat juttassunk kezükbe olvasmány gyanánt, arra határoztuk el magunkat, hogy ez idén az alább felsorolt naptárakat fogjuk az 1898. évre kiadni u. m:

Szt. István Naptár. Olvasóink előtt ismeretes. Ára 1 db 40 kr., 10 db 3-50 50 db 15 frt, 100 db 28 frt. E naptár németül és tótul is megjelenik.

Szt. József Naptár. Igen terjedelmes és sok szép olvasmányt tartalmaz, hasonló a **Szt. István naptárhoz**. Ára mint a Sz. István naptaré.

Lurdesi Nagy Képes Naptár. Ismeretes naptár. Ára 1 db 30 kr., 10 db 2 frt 60 kr., 50 db 12 frt, 100 db 21 frt.

Keresztények Naptára. Sok érdekes olvasmányval és képpel. Ugyanez német és tót nyelven is. Ára mint a Lourdesi naptaré.

Pokrócz Adám Zóna Naptára. Igen érdekes, népies naptár. Az év eseményeiből számos képpel. Ára 30 kr.

Gazdasszonyok Naptára. A háztartásban nélkülözhetetlen, amennyiben magában foglalja az év minden szakában előforduló

házi teendőket, valamint egy egész évre szóló étlapot főzési utasítással együtt, úgy, hogy teljes szakácskönyvet helyettesít. Ára 1 db 50 kr., 10 db 4 frt, 50 db 18-50 kr., 100 db 30 frt.

Mehet Naptár. Szerkeszti Pokrócz Adám. Telve vicczel és humorral. Régi ismert jókedvű és unaloműző kalendárium. Ára mint a Gazd. naptaré.

Ezen felsorolt naptárakra a pénz, ha előre beküldetiki a **posta költséget** mi fizetjük, vagyis a naptárt portamentesen küldjük meg. Mig ha a megrendelés utánvétellel történik, az esetben a **postaköltséget a megrendelő fizeti**. Ezért ajánljuk a pénz előleges beküldését.

Ezen példányok bármelyike hogy egyenként is, de csoportban beszerezhető legyen, arra határoztuk magunkat, hogy a gyűjtőiven eszközöljük.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőink közül azokat, kik gyűjteni hajlandók, hogy az alábbi gyűjtőiven 10 megrendelést gyűjtve, legkésőbb e hó 10-kéig a naptárakért **azonnal be szedett összeggel** együtt sziveskedjenek visszaküldeni s szives fáradságukért egy saját kívánságuk szerinti naptárt ingyen a **gyűjtött 10 példánnyal** együtt **bérmentve** a gyűjtő nevére megküldjük.

Megrendelő-lap.

Sor- szám.	A megrendelő neve	Lakása	Utolsó postája	Milyen című naptárt rendel	Hány a gyűjtő példányt	gyűjtő neve
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

A megrendelő gyűjtőivek mielőbbi beküldését a midőn ismétellen kérni bátrak vagyunk egyben maradunk

Honfiai üdvözléssel!

A „Magyar Néplap“ kiadóhivatala.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becserlek alapján 20-60 év közt időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonvóltás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg és illetékmentes.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csak a telekkönyvi kivonat, kataszterív.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, Váci-körút 39. Legnagyobb Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában, egyedül, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Előnyös törlesztéses kölcsönt ajánl földbirtokra első és második helyre

Wesztyalovits Antal
Budapest József-körút 50
Tájékoztató díjtalanul küldetik — Közbenjárók díjazás mellett minden községben kerestetnek

2000 frtnyi vagyonnal rendelkező önálló gépész keres nősülést czéljából jó erkölcsű katolikus leányt 4000 frtnyi hozonánnyal, az iparos, vagy földműves osztályból, lehetőleg fényképpel ellátott levelek „Önálló gépész” czim alatt a lap kiadóhivatalába czim zeadók.

Surányi Szalonczukorka

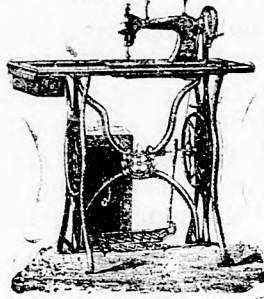
legfinomabb minőségben 1 klg. 2 frt. 2 klg. 3 frt 50, 4 klg. 6 frt, bérmentve utánvét mellett. Surányi Czukorkagyár

Nagy-Surány

KÖNYVNYOMDA

valamint a **MAGYAR NÉPLAP** Mezőgazda, Christliches Volksblatt és Krestan **KIADÓHIVATALA PRÁTER-UTCA 44.**

Horváth István
mezőgazdasági, varrógépek órák és óralánczok gyári raktára

BERHIDÁN.

Ismeretes, hogy a budapesti czégek a magas lakbér és adó miatt drágán vannak kényserítve árucikkeiket eladni. En ki saját házában állván, kiadásam is kevesebbek, áruimat pedig ép ott szerezem be, hol a fővárosi czégek, czédom pedig egyenesen az, hogy keves haszon mellett nagy forgalmat érjek el, ep azért

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy 6 évi jótállás mellett adhatom áruimat a következő olcsó áron:
1 db. családí Singer varrógép csinos gömbölyű záró szekrényvel, magas karu a legelegánsabb kivitelben 27 frt.
ugyanaz karika hajós szerkezetű 48
Iparosnak Singer Módium 48
Iparosnak legerősebb Singer 65
Iparosnak legerősebb Singer karika hajós 40
Iparosnak erős Hove 40
dr. T. H. jegyű 3 késes elsőrendű szecsavágó gép nagy lendkerekekkel 22
Ugyanez igen erős 4 késsel 24

Zseborák:

1 db. nikli remont. igen pontos járó, finom, sima fedellel 1-es 2 fr. 50.—
Ugyanez legfinomabb nikkelből, igen erős 2 „ 4 „ —
Ugyanez égetett tula 3-as 5 „ —
Ezüst henger 6 köves 1 fedetű Remontóár 4-es 5 „ —
Ugyanez 10 köves aranyozott kerettel Remontóár 5-ös 6 „ 50.—
Égetett dupla tokos nikkel tula rendkívül elegáns.
Remontóár 6-os 5 „ 50.—
Igen erős dupla tokos 15 köves Remontóár ánger 7-es 10 „ —
Tula ezüst 15 köves Remontóár, ánger 8-as 11 „ —
Ugyanez, legelegáns, kiállítás aranyozott Remont. 9-es 13 „ 50.—
kultsál 6 felsége aranyozott képű
Dupla tokos legerősebb Roccoo-Remontóár ezüst 15 köves, nehéz igen finom gazdag relief-gravírozással Remontóár 10-es 18 „ —

Továbbá szállítok előnyös ár és részletfizetés mellett is mindenféle 14 karátos arany férfi, női órákat és lánczókat, valamint fűző és inga órákat, nemkülömben mindennemű mezőgazdasági gépeket malom berendezési czikkeket, a legjobbnak bizonyult telepán szálló permeterzőket, kovács szerszámokat, olva és ásvány gép okokat, és világhírű hírnének örvendő Kossuth Lajos védjegyű Magyar csevel kaszát 1 frt darabját.
Kérem tehát mindazon római kath. vásárlókat, kiknek e szakszeregekre szükségük van, s azt rom. kath. czégnel közzéadják beszerzési, kegyeskedjenek hozzáim fordulni levelel, melyre rögtön kimerülő válasz adatik és a rendelt tárgy azonnal a legtekintélyesebben elküldetik. Meg nem felel árak vissza csaróztatnak.

Hazaíni tisztólettel
Horváth István.

Legolcsóbb és legelőnyösebb biztosítás

Orsz. magy. kölcsönös biztosító szövetkezetnél

Budapest, VIII. József-körút 8. szám.

Alakult 1894. évben. — Biztosítéki alap 600,000 kor.

Elnök: Teleky Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Vezérigazgató: Szőnyi Zsigmond. Az igazgatóság tagjai: Andrassy Geza gróf, Bujanovich Sándor, Dessewffy Arisztid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szőnyi Zsigmond, gróf Teleki Sándor.

Az Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet úgy a tűz, mint a jé biztosításnál olcsó díjaival, humanus eljárásával és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével ország-szerte megneverte a guzdatözönység teljes biza mat; az

épület- és átalány- (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjtét-leivel nagy megtakarítást tesz lehetővé, mert pu ztán csak a díjakat számítja fel minden más illeték kizárásával. Kár esetén a

tényleges kárösszeget megtéríti.

Egyházi és erkölcsi testületek, valamint tömeges biztosítás esetén egész községek kiváló kedvezményekben részesülnek.
Bővebb felvilágosítással szolgál az

Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet igazgatósága
Budapest, VIII. József-körút 8. sz. és a vidéki ügynökség.

REYAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-uteza 21. sz.

A nagyiméit. és főtisztelendő Csaszka György kalocsai érsek és a budapesti oltáregylet egyedül szállított.

ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezési egyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtálokat, kelyheket, áldoztató kelyheket, kereszteteket, rustölöket, oltárlampákat, osliárokat, szobrokat, nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-trónok, Krisztus-ábrák és szobrák akármilyen rajz szerinti művészes elkészítését. Egyházi keméek, csipkék, falfeszületek búcsújáró feszületek nagy választékban kapkátok raktárunkon. 36-52

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegységeket, árkatasztrókat.

Nyomatott a „Szent Gellért” könyvnyomdába Budapest, Práter-utca 44.

Jó egészség az ember legfőbb kincse!

Ez elérhető a sokszorosán kipróbált s alant megnevezett szerdalm által:

Csoda cseppek: Gyomorgyónréség, étvág ta-
fátság, laóság, kolika gyomor-puf-
fadás, gyomorvadás, gyomorvörös, sárgaság lép-
és májbetegségek s egebb gyomorbeteg ellen kitűnő
hatásu k. **Egy üveg ára 40 kr.**

Csoda kenet: Csusz és minden hüvely, rándulás
csontfájdalmak, derék- és hátfájások, ödéma, szurás,
csuszos fogfájás és bármely külső fjdalmak ellen
biztos hatásu szer. **Egy üveg ára 40 kr.**

**Kapható a készítőnél: Zsálcz István gyógyszer-
szerésznél Kőröshegyen, Somogy megye.**

Róraktárak: Budapest: **Török József** gyógy-
szertárban Király-utca 12. sz. és
Dr. Egger Leo gyógyszerháza, Váci-körút 17.

Szállítási föltételek Kőröshegyről:

Ha a gyógyszerért járó östeg és még 30 kr.
postaköltségre előre beki denik, a küldés portó-
mentes utánvéttel a küldés jóval többé jön. Tíz
üveg vagy azonfölüli megrendelésnél, ha a pénz
előre beki denik, a postaköltséget én fizetem, itáda
és c omagolás is ingyen.